



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 451/2021-32

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti postupu Okresného súdu Spišská Nová Ves v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 11/2018 takto

### **r o z h o d o l :**

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci**

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 16. augusta 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) v napadnutom konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje uloženie príkazu okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov, ako aj priznanie primeraného finančného zadostučinenia v sume 5 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení žalobcu stranou v napadnutom konaní vedenom okresným súdom. Žalobou doručенou okresnému súdu 25. apríla 2018 sa sťažovateľ proti žalovaným – [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], domáha ochrany proti neoprávnenému zásahu do vlastníckeho práva.

3. Sťažovateľ zdôrazňuje, že v predmetnej veci podal 16. decembra 2019 ústavnú sťažnosť, v ktorej namietal existenciu zbytočných prietahov, pričom o tejto rozhodol ústavný súd uznesením

č. k. I. ÚS 275/2020 z 9. júna 2020 (ďalej len „uznesenie z 9. júna 2020“) tak, že ju odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. V citovanom rozhodnutí ústavný súd zdôraznil, že namietané prietahy v predmetnom konaní nedosiahli takú intenzitu, aby po prijatí ústavnej sťažnosti bolo možné dĺžku konania jednoznačne kvalifikovať ako neprimeranú a ústavne neakceptovateľnú.

4. Ústavný súd na základe skutočností vyplývajúcich z obsahu príloh pripojených k ústavnej sťažnosti, ako aj z chronologického prehľadu procesných úkonov vykonaných v predmetnej veci po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia ústavného súdu z 9. júna 2020, t. j. po 10. júli 2020, ktoré ústavnému súdu predložil okresný súd na výzvu z 20. augusta 2021, zistil nasledujúce skutočnosti.

5. Sťažovateľ podaním z 21. júla 2020 reagoval na výzvu okresného súdu z 18. júna 2020 o doplnenie žaloby v súlade s § 127 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) uvedením presného označenia strán sporu. Na výzvu reagoval sťažovateľ podaním 21. júla 2020, v ktorom neoznačil strany sporu (žalovaných).

6. Z dôvodu neúplnosti označenia strán sporu sťažovateľom okresný súd adresoval 17. augusta 2020 starostovi obce [REDAKOVANÉ] žiadosť o stotožnenie osôb žalovaných. Na výzvu bolo reagované podaním doručeným 20. augusta 2020, v ktorom boli žalovaní stotožnení vyžiadanými údajmi.

7. Prípisom zo 14. septembra 2020 okresný súd vyzval žalovaných, aby sa v lehote 10 dní písomne vyjadrili k žalobe. Na výzvu odpovedali žalovaní podaním doručeným 28. septembra 2020, v ktorom sa vyjadrili k žalobe a označili dôkazy na podporu svojich tvrdení.

8. Okresný súd následne 30. septembra 2020 vyzval sťažovateľa, aby sa v lehote 15 dní vyjadril k podaniu žalovaných. Sťažovateľ na výzvu reagoval podaním doručeným okresnému súdu 9. novembra 2020.

9. Okresný súd následne 13. novembra 2020 vyzval žalovaných na vyjadrenie sa k replike sťažovateľa. Na výzvu reagovala právna zástupkyňa žalovaných podaním 25. novembra 2020, v ktorom informovala o nezrozumiteľnosti a nečitateľnosti podania sťažovateľa zaslaného na vyjadrenie žalovaným.

10. Okresný súd 28. decembra 2020 právnej zástupkyňi žalovaných oznámil, že nedisponuje čitateľnejším a zrozumiteľnejším podaním sťažovateľa, pričom žalovaným ponechal lehotu 10 dní na vyjadrenie sa k podaniu sťažovateľa.

11. Právna zástupkyňa žalovaných oznámila okresnému súdu 11. januára 2021 vypovedanie plnomocenstva žalovaným a súčasne so zdôraznením, že v predmetnej veci ide o neodkladný úkon, požiadala o predĺženie lehoty na vyjadrenie v lehote do 31. januára 2021. Na podklade žiadosti okresný súd 18. januára 2021 predĺžil lehotu na zaujatie stanoviska k vyjadreniu sťažovateľa do 31. januára 2021.

12. Vyjadrenie žalovaných k podaniu sťažovateľa bolo okresnému súdu doručené 26. januára 2021. Následne bolo vyjadrenie žalovaných 12. februára 2021 zaslané na vedomie sťažovateľovi.

13. Dňa 17. marca 2021 bol nariadený termín pojednávania na 24. máj 2021.

14. Sťažovateľ doručil 29. marca 2021 odpoveď na vyjadrenie žalovaných z 26. januára 2021, ktorá bola následne 31. marca 2021 doručovaná na vedomie žalovaným. Dňa 24. mája 2021 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 12. júl 2021 s tým, že sťažovateľ navrhol na pojednávaní pripustiť zmenu žaloby. Na žiadosť strán sporu okresný súd uviedol, že spolu s uznesením o pripustení zmeny žaloby im zašle aj zápisnicu z pojednávania a kópiu zvukového záznamu z pojednávania.
15. Okresný súd strany sporu 26. mája 2021 informoval, že kópiu zvukového záznamu z pojednávania zašle po úhrade sumy vecných nákladov za vyhotovenie kópie v sume 1 eura. Prípís okresného súdu bol sťažovateľom prevzatý 15. júna 2021 a žalovanými 28. mája 2021.
16. Vzhľadom na skutočnosť, že zo zvukového záznamu z pojednávania nebolo zrejmé presné znenie požadovaného rozšíreného petitu, okresný súd sťažovateľa 7. júna 2021 vyzval, aby v lehote 10 dní doplnil žalobný petit tak, aby bol presný, určitý a zrozumiteľný. Predmetný prípis bol sťažovateľovi doručený 21. júna 2021.
17. Zo záznamu o zložení z 10. júna 2021 vyplynulo, že suma vecných nákladov za vyhotovenie kópie zvukového záznamu bola žalovanými uhradená 7. júna 2021 a sťažovateľom uhradená 17. júna 2021. Kópia zvukového záznamu bola sťažovateľovi zaslaná 18. júna 2021.
18. Podaním doručeným okresnému súdu 28. júna 2021 žalovaní oznámili, že nesúhlasia s mimosúdnyim vyrovnaním navrhnutým sťažovateľom. Podanie žalovaných bolo následne doručované na vedomie 9. júla 2021 sťažovateľovi.
19. Dňa 2. júla 2021 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa ako reakcia na výzvu okresného súdu o presné znenie rozšíreného petitu.
20. Dňa 7. júla 2021 okresný súd o návrhu na zmenu petitu žaloby rozhodol tak, že ho nepripustil.
21. Okresný súd požiadal Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) 12. júla 2021 o informáciu o stave konania vedeného tamojším súdom pod sp. zn. 7 S 177/2018 vo veci správnej žaloby podanej sťažovateľom o preskúmanie rozhodnutia Centra právnej pomoci, kancelárie Prešov č. KaPO 4N 27938/2018, ČRZ: 155290/2018 vydaného vo veci žiadosti o zastupovanie v konaní pred všeobecnými súdmi.
22. Na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 12. júla 2021, podal sťažovateľ námietku zaujatosti zákonnej sudkyne s tým, že ju do 7 dní odôvodní. Pojednávanie bolo vzhľadom na uvedené odročené na neurčito.
23. Okresný súd 13. júla 2021 sťažovateľa a žalovaných informoval, že kópia zvukového záznamu z pojednávania im bude zaslaná po uhradení vecných nákladov.
24. Krajský súd doručil 16. júla 2021 okresnému súdu odpoveď, v ktorej informoval, že v konaní vedenom pod sp. zn. 7 S 177/2018 bolo 12. mája 2021 vydané rozhodnutie, ktorým bola správna žaloba sťažovateľa proti Centru právnej pomoci zamietnutá.
25. Podaním doručeným 20. júla 2021 sťažovateľ doručil odôvodnenie námietky zaujatosti proti zákonnej sudkyňi.

26. Okresný súd zaslal 6. augusta 2021 sťažovateľovi a žalovaným prepis písomného záznamu pojednávania, ktoré sa uskutočnilo 12. júla 2021, a žalovaným aj kópiu zvukového záznamu, keďže uhradili vecné náklady.

27. Dňa 10. augusta 2021 bola krajskému súdu doručená námietka zaujatosti podaná sťažovateľom na rozhodnutie spolu so spisom.

28. Do zberného spisu, ktorý sa nachádzal na krajskom súde, bolo 18. augusta 2021 doručené podanie sťažovateľa. Podaním z 26. augusta 2021 sťažovateľ požiadal o zaslanie písomného záznamu prepisu z pojednávania a kópie zvukového záznamu z pojednávania, ktoré sa uskutočnilo 12. júla 2021.

29. Krajský súd uznesením č. k. 9 NcC 17/2021 z 18. augusta 2021 rozhodol, že zákonná sudkyňa nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 12 C 11/2018. Spis bol okresnému súdu vrátený 30. augusta 2021.

## II.

### Argumentácia sťažovateľa

30. Sťažovateľ novou ústavnou sťažnosťou opätovne namieta existenciu zbytočných prietahov v napadnutom konaní, keďže okresný súd po rozhodnutí ústavného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 275/2020 nekonal opätovne 11 mesiacov. Na prvom pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo vo veci 24. mája 2021, došlo podľa sťažovateľa zo strany okresného súdu k viacerým porušeniam zákona, keďže okresný súd sa v úvode pojednávania vôbec nepokúsil o zmier v zmysle § 148 CSP, nevedol o priebehu pojednávania zápisnicu, neustále prerušoval pojednávanie a sťažovateľovi nevydal podľa § 99 ods. 2 CSP zápisnicu o pojednávaní, a to aj napriek tomu, že o ňu požiadal. Sťažovateľovi nebol vydaný ani zvukový záznam, pričom uvedená žiadosť nie je v zápisnici o pojednávaní ani uvedená. Sťažovateľ ďalej argumentuje, že došlo k manipulácii s nahrávacím zariadením, ako aj celým pojednávaním.

31. Sťažovateľ zdôrazňuje, že vo veci podal predsedovi okresného súdu sťažnosť podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Predseda okresného súdu v odpovedi podľa názoru sťažovateľa uviedol skutočnosti nekorešpondujúce s písomnými listinami, no predovšetkým opomenul uviesť, že zákonná sudkyňa porušila § 99 ods. 1 a 2, § 129 ods. 1, 2 a 3, § 139, § 142, § 143, § 148, § 161, § 162, § 183 CSP.

32. K úmyselnému predĺžovaniu napadnutého konania podľa sťažovateľa prispelo pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 12. júla 2021, na ktorom bol zo strany okresného súdu obviňovaný, že nepreberá poštu, ktorú mu zákonná sudkyňa dala priamo na pojednávaní krátkou cestou (uznesenie okresného súdu č. k. 12 C 11/2018-178 zo 7. júla 2021).

33. K predĺženiu napadnutého konania vedeného okresným súdom došlo aj opätovnou žiadosťou o zaplatenie vecných nákladov spojených s vyhotovovaním kópie zvukového záznamu z pojednávania.

34. Podľa sťažovateľa zákonná sudkyňa a ani žalovaní nerešpektujú čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj to, že v prípade spoluvlastníctva je vlastník podielu oprávnený nakladať podľa vlastného uváženia s vlastníctvom svojho podielu.

35. Po rozhodnutí ústavného súdu okresný súd podľa sťažovateľa takmer 1 rok nekonal a prvé pojednávanie nariadil na 24. máj 2021. Od podania žaloby tak prešli už viac ako 3 roky a o žalobe sťažovateľa nie je dosiaľ meritórne rozhodnuté. Ide pritom o vec týkajúcu sa porušenia vlastníctva inou osobou, v ktorej malo byť vydané meritórne rozhodnutie najneskôr 24. mája 2021. Ide tak o neprimeranú dĺžku napadnutého konania, ktorá prevyšuje aj iné obdobné procesy s priemernou dĺžkou trvania civilného konania 1 a pol roka až 2 roky. Uvedená dlhodobá právna neistota má pre sťažovateľa zásadný význam, keďže sa poškodzuje jeho vlastníctvo – nehnuteľnosť, za ktorú zo zákona má platiť daň, ale užíva ju niekto iný. Z uvedeného dôvodu je sťažovateľ toho názoru, že má právo na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia *„zodpovedajúce hodnote pozemku vo výške jeho podielu a náhradu za 9 rokov neoprávneného užívania“*.

36. Podľa sťažovateľa k zásahu do označených práv došlo zo strany okresného súdu nečinnosťou, neefektívnosťou, neospravedlivelným spôsobom a nesústredenou činnosťou okresného súdu, keďže sťažovateľ sa už 3 roky nachádza v stave právnej neistoty týkajúcej sa posúdenia svojho návrhu o ochranu proti neoprávnenému zásahu do vlastníckeho práva, a to výlučne zavineným nekonaním okresného súdu.

37. Sťažovateľ využil preukázateľne všetky svoje práva, a to *„právo sťažnosti na sudcu u predsedu súdu, právo sťažnosti u sudcu, právo mimosúdneho konania, resp. dohody, ako aj právo na vznesenú námietku zaujatosti ako posledný možný krok a spôsob, čo bolo neefektívne a nemalo zmysel.“*

38. Sťažovateľ konštatuje, že v napadnutom konaní prejednávajúca vec nevykazuje právnu a ani skutkovú zložitnosť. Svojím správaním pritom neprispel k predĺženiu napadnutého konania. K predĺženiu napadnutého konania však prispel okresný súd svojím správaním, a to z dôvodu totálnej nečinnosti.

39. Priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 5 000 eur sťažovateľ odôvodňuje existenciou frustrácie z viac ako trojročného nekonania okresného súdu. Uvedený stav u sťažovateľa zároveň vyvolal stratu dôvery v schopnosť okresného súdu spravdливо a bezprieťahovo vyriešiť a rozhodnúť jeho právnu vec. Trvanie nečinnosti zo strany okresného súdu má podľa sťažovateľa zásadný dopad aj na jeho sociálnu a ekonomickú situáciu, keďže zbytočné prieťahy v súčasnosti nemožno napraviť či odstrániť.

40. Sťažovateľ zároveň podľa § 37 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní o ústavnej sťažnosti, keďže sa domnieva, že to odôvodňujú jeho majetkové pomery a nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu a uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

### III.

#### **Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti**

41. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 a § 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123 a § 124 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

42. Ústavný súd v úvode predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti konštatuje, že podľa § 45 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 alebo § 131a neustanovujú inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou ústavnej sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Text uvedený mimo petitu pokladá ústavný súd za súčasť odôvodnenia ústavnej sťažnosti, ktorý nemôže doplniť petit (m. m. I. ÚS 316/09, I. ÚS 98/2011, II. ÚS 103/08, II. ÚS 154/09, III. ÚS 235/05, IV. ÚS 174/2011). Vzhľadom na uvedené skutočnosti namietané porušenia čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 až 3 ústavy obsiahnuté výlučne v texte ústavnej sťažnosti posudzoval ústavný súd iba ako súčasť argumentácie sťažovateľa.

43. Podstatou ústavnej sťažnosti determinovanou petitom, t. j. návrhom na rozhodnutie vo veci tak, ako ho formuloval sťažovateľ, je námietka porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

### **III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote:**

44. Z § 56 ods. 2 v spojení s § 55 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je neprípustná z dôvodu, že sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené. Prekážka už rozhodnutej veci (*res iudicata*) bráni tomu, aby sa ústavný súd opakovane zaoberal a rozhodoval o totožných návrhoch doručených ústavnému súdu. Totožnosť veci je daná zhodou predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje, a identitou účastníkov konania. O takú prekážku nejde, ak chýba čo len jeden z uvedených znakov totožnosti veci.

45. S prihliadnutím na už uvádzané skutočnosti, vychádzajúc zo zistení, podľa ktorých o predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľa vo veci porušenia práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní už ústavný súd rozhodol uznesením z 9. júna 2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť 10. júla 2020, ústavný súd konštatuje, že je daný dôvod odmietnutia časti ústavnej sťažnosti vo veci namietaného postupu okresného súdu z dôvodu neprípustnosti, keďže smeruje proti totožnému orgánu verejnej moci (okresný súd) v totožnej veci (postup v napadnutom konaní).

46. V časti týkajúcej sa namietaného porušenia práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období od začatia napadnutého konania po nadobudnutie právoplatnosti uznesenia ústavného súdu z 9. júna 2020 je podľa názoru ústavného súdu ústavná sťažnosť sťažovateľa neprípustná [§ 55 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde] z dôvodu, že sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol. Prekážka už rozhodnutej veci

(*res iudicata*) bráni tomu, aby sa ústavný súd opakovane zaoberal a rozhodoval o totožných návrhoch (m. m. III. ÚS 22/2010, III. ÚS 147/08, II. ÚS 165/2021). Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd relevantnú časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa odmietol pre neprípustnosť v súlade s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

47. V časti týkajúcej sa namietaného porušenia práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia ústavného súdu z 9. júna 2020, t. j. v období po 10. júli 2020, je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená.

48. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98).

49. Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 63/00).

50. Podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde] bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02). Pokiaľ vec nie je ešte právoplatne skončená, ústavný súd osobitne prihliada na význam veci pre sťažovateľa, prípadne na to, či činnosť štátneho orgánu bola nesústredená a neefektívna (I. ÚS 390/2019).

51. Z judikatúry ústavného súdu rovnako vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovел (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

52. Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach tiež vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014, m. m. IV. ÚS 201/2018).

53. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje aj na rozhodovaciu prax a judikatúru ESĽP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok ESĽP z 15. 10. 1999, č. 26614/95, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, č. 32967/96, body 64, 65 a 66).

54. Sťažovateľova nosná argumentácia sa zameriava na skutočnosť, že vec jeho žaloby nie je právoplatne skončená ani po viac ako 3 rokoch, poukazuje v tejto súvislosti pritom na skutočnosť, že okresný súd takmer jeden rok vo veci nekonal.

55. Zo skutočností uvádzaných v časti I tohto uznesenia vyplýva, že konanie vo veci sťažovateľa ku dňu podania druhej ústavnej sťažnosti trvá viac ako 3 roky. V tomto kontexte podľa názoru ústavného súdu nejde o také obdobie, ktoré by *prima facie* umožňovalo bez ďalšieho prijať záver o ústavnej neakceptovateľnosti, a to aj s prihliadnutím na rozhodovaciu prax a judikatúru ESĽP uvádzanú v bode 53 tohto uznesenia.

56. V tomto kontexte ústavný súd zobral do úvahy aj predmet sporu (žaloba o ochranu pred neoprávneným zasahovaním do vlastníckeho práva), ktorý aj keď je pre samotného sťažovateľa nepochybne dôležitý, nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní, ktoré by si vyžadovali zo strany vo veci konajúceho súdu osobitný prístup (ako to je napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých).

57. Napokon za neopodstatnenú považuje ústavný súd aj námietku sťažovateľa o nečinnosti okresného súdu v trvaní takmer jedného roka. Z prehľadu procesných úkonov obsiahnutého v časti I tohto uznesenia totiž vyplýva, že okresný súd konal vo veci sťažovateľa po 10. júli 2020 plynulo. V rámci postupu okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd neidentifikoval ani jedno obdobie nečinnosti či neefektívnej činnosti.

58. Naopak, z prehľadu procesných úkonov možno vyvodit', že k predĺženiu napadnutého konania prispel samotný sťažovateľ. Neúplnosť označenia žalovaných v písomných podaniach sťažovateľa, ako aj neúplnosť a nejasnosť návrhu na zmenu žalobného petitu si totiž vyžiadali zo strany okresného súdu výzvy na odstránenie nedostatkov, čo predĺžilo napadnuté konanie (body 5, 6 a 16 tohto uznesenia). V neposlednom rade rozhodovaní v merite veci okresnému súdu bránila aj skutočnosť, že sťažovateľ podal proti zákonnej sudkyňi námietku zaujatosti, o ktorej bol povinný následne rozhodnúť nadriadený súd (body 22, 25, 27 a 29 tohto uznesenia). Sťažovateľovi ako strane sporu síce patrí právo uplatňovať všetky procesné prostriedky ochrany svojich práv, ktoré mu na tento účel priznáva príslušný civilný kódex, ich uplatnením však môže dochádzať k predĺženiu napadnutého konania. V konkrétnych okolnostiach prejednávanej veci sa však zodpovednosť za predĺženie napadnutého konania z dôvodu uplatňovania procesných prostriedkov ochrany práv strany sporu nemôže prenášať na samotný všeobecný súd.

59. Vzhľadom na už uvádzané okolnosti ústavný súd konštatuje, že argumentácia sťažovateľa atakujúca postup okresného súdu v napadnutom konaní v období po 10. júli 2020 nedovoľuje prijať záver o porušení označených práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Relevantnú časť ústavnej sťažnosti preto ústavný súd odmietol v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

60. Už len pre úplnosť ústavný súd k argumentácii sťažovateľa o porušení zákonných ustanovení zo strany zákonnej sudkyne (bod 30 tohto uznesenia) zdôrazňuje, že jej vo vzťahu k predmetu konania vo veci ústavnej sťažnosti, ktorým je preskúmanie postupu okresného súdu z hľadiska namietaných zbytočných prietahov, chýba potrebná ústavno-právna relevancia. Nepochybne porušenie zákonných ustanovení vo veci konajúceho všeobecného súdu môže za stanovených podmienok viesť k záveru o neústavnosti jeho postupu či ním vydaného rozhodnutia, a to predovšetkým z hľadiska základného práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie, do obsahu ktorých patrí *inter alia* právo strany v spore na taký postup všeobecného súdu, ktorý je v súlade s platným a účinným zákonom (procesnými a hmotnoprávnymi predpismi). Vzhľadom na samotným sťažovateľom vymedzený predmet konania o ústavnej sťažnosti (namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je však v konkrétnych okolnostiach veci už na prvý pohľad vylúčené, aby argumentácia sťažovateľa o porušení zákonných ustanovení umožňovala bez ďalšieho prijať záver o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru v časti týkajúcej sa prejednania veci v primeranej lehote.

### **III.2. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:**

61. Predpokladom pre vyhovenie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu je kumulatívne splnenie troch podmienok: (i) existencia žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť a to, že (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak je okrem iného daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti a ústavná sťažnosť nie je ani zjavne neopodstatnená, prípadne neprípustná.

62. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov pre vyhovenie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

63. Pretože ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa sčasti ako neprípustnú a sčasti ako zjavne neopodstatnenú (časť III.1 tohto uznesenia), je zjavné, že v danej veci ide zároveň o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017, I. ÚS 383/2019). Z tohto dôvodu ústavný súd nevyhovel žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 21. septembra 2021**

**Libor Duľa**  
**predseda senátu**